

Výroční zpráva

Etické komise České republiky

pro ocenění účastníků odboje a odporu proti

komunismu

za rok 2018

Úvod

Etická komise České republiky pro ocenění účastníků odboje a odporu proti komunismu (dále jen „Etická komise“) je nezávislým správním orgánem, který rozhoduje podle § 7 odst. 1 zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 262/2011 Sb.“), především o odvoláních proti rozhodnutím Ministerstva obrany České republiky (dále jen „Ministerstvo obrany“) podle § 6 odst. 3 a 6 téhož zákona. S účinností od 1. srpna 2016 byl podstatně novelizován zákon č. 262/2011 Sb.¹, přičemž tato novela i významně rozšířila působnost Etické komise jako správního orgánu. Etická komise je od účinnosti této zatím poslední novely příslušná i k provedení přezkumného řízení nebo k rozhodnutí o obnově řízení ve věcech řízení dle zákona č. 262/2011 Sb. Etická komise tedy není poradním nebo obdobným orgánem jako např. rozkladová komise ministra, nýbrž je správním orgánem vykonávajícím veřejnou moc při rozhodování o subjektivních právech jednotlivých žadatelů o vydání osvědčení účastníků odboje a odporu proti komunismu.

Etická komise se skládá z devíti členů. Po dvou členech volí Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, Senát Parlamentu ČR, vláda ČR a Rada Ústavu pro studium totalitních režimů, jednoho člena jmenuje prezident republiky. Předsedu Etické komise volí vláda ČR z členů volených vládou (§ 7 odst. 2 zákona č. 262/2011 Sb.).

V prvním funkčním období se komise skládala jednak z osobností, které jsou samy mimo jiné i držiteli osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu, jednak z osobností, které se svou činností zasadily o přijetí zákona č. 262/2011 Sb. či se dlouhodobě zabývají problematikou totalitních režimů. Členy Etické komise v prvním funkčním období pak byli Mgr. Jiří Kaucký, předseda Etické komise, PhDr. Prokop Tomek, Ph.D., místopředseda Etické komise, JUDr. Stanislav Devátý, Dr., PhDr. Marie Rút Křížková, JUDr. Jan Kudrna, Ph.D., MVDr. Jiří Liška, Miloslav Nerad, Mgr. Miloš Rejchrt a prof. PhDr. Jan Sokol, CSc.

Vzhledem ke končícímu funkčnímu období prvních členů komise, kteří byli postupně voleni a jmenováni v letech 2011 až 2012 představiteli veřejné moci uvedenými výše (funkční období členů Etické komise je pětileté, přičemž tatáž osoba může být zvolena nanejvýše dvakrát za sebou), započalo docházet koncem roku 2016 a počátkem roku 2017 k postupné obměně Etické komise. Radou Ústavu pro studium totalitních režimů byli zvoleni Ludmila Rakušanová a doc. JUDr. Petr Pithart, CSc. a nahradili tak pro druhé funkční období Miloslava Nerada a PhDr. Marii Rút Křížkovou. Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR na místo JUDr. Stanislava Devátého, Dr. zvolila PhDr. Jiřího Rajlichu, Ph.D. a Senát Parlamentu ČR na místo JUDr. Jana Kudrny Ph.D. zvolil PhDr. Petra Blažka, Ph.D. Předseda Etické komise Mgr. Jiří Kaucký a prof. PhDr. Jan Sokol, Ph.D., CSc. byli vládou ČR zvoleni i pro druhé funkční období. Mgr. Jiří Kaucký byl též znovuzvolen do funkce předsedy Etické komise. Pro druhé funkční období byli znovu zvoleni Mgr. Miloš Rejchrt (a to Senátem Parlamentu ČR) a PhDr. Prokop Tomek, Ph.D. (a to Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR), přičemž PhDr. Prokop Tomek, Ph.D. byl Etickou komisí znovuzvolen do funkce místopředsedy.

¹ Zákonem č. 195/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů.

Ke dni 31. prosince 2018 nebyl ukončen jmenovací proces člena Etické komise jmenovaného prezidentem republiky na místo MVDr. Jiřího Lišky, kterému funkční období skončilo na počátku roku 2017.

Působnost Etické komise upravuje ustanovení § 7 zákona č. 262/2011 Sb. Podmínky a principy, kterými se Etická komise při své činnosti řídí, upravuje zejména zákon č. 262/2011 Sb., zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a další související zákony.

Etická komise poskytuje informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“). Dokument obsahující povinně zveřejňované údaje dle § 5 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. je zveřejněn na úřední desce Etické komise v budově Úřadu vlády České republiky a na jejích internetových stránkách na adrese www.etickakomisecr.cz a na internetových stránkách Úřadu vlády České republiky www.vlada.cz².

Činnost Etické komise

Etická komise zahájila činnost na svém prvním jednání dne 11. června 2012. Odborné, organizační a materiální zabezpečení plnění úkolů Etické komise zajišťuje na základě zákona č. 262/2011 Sb.³ Sekretariát Etické komise České republiky pro ocenění účastníků odboje a odporu proti komunismu (dále jen „sekretariát“).

Funkci sekretariátu vykonává dle čl. 8 odst. 1 Jednacího řádu Etické komise samostatné oddělení zařazené na Úřadu vlády České republiky. V rámci sekretariátu bylo ke dni 31.12.2018 systemizováno 6 služebních míst, z nichž jedno tvoří vedoucí oddělení. Vedoucí oddělení plní dle čl. 8 odst. 1 Jednacího řádu Etické komise rovněž funkci tajemníka Etické komise, jehož prostřednictvím ukládá Etická komise sekretariátu úkoly. Hlavní činnost sekretariátu spočívá ve vypracovávání návrhů rozhodnutí Etické komise o odvoláních proti rozhodnutím Ministerstva obrany, kterými jsou zamítány žádosti o vydání osvědčení účastníků odboje a odporu proti komunismu, a v přípravě konceptů dalších dokumentů (usnesení, vyjádření) vydávaných Etickou komisí a v odborném, organizačním, finančním a materiálním zabezpečení její činnosti.

Etická komise obdržela v roce 2018 prostřednictvím sekretariátu 24 spisů. V roce 2018 se uskutečnilo 11 jednání Etické komise, na kterých bylo projednáno 80 spisů, které byly Etické komisi postoupeny v letech 2017 a 2018. Všechny případy byly řešeny jako odvolání podle § 81 a násl. správního řádu. Právní moci pak nabyla všechna rozhodnutí o odvoláních projednaných v roce 2018.

Nárůst nápadu spisové agendy⁴, který započal v druhé polovině roku 2014 (kdy oproti roku 2013 došlo k nárůstu o 170 %) a trval v roce 2015 (kdy oproti roku 2013 obdržela Etická komise o více než 235 % spisů), se v následujících letech zastavil.

² <http://www.vlada.cz/cz/ppov/eticka-komise-cr/eticka-komise-ceske-republiky-pro-oceneni-ucastniku-odboje-a-odporu-proti-kunismu-98358/>

³ Konkrétně bylo toto zakotveno novelou zákona č. 262/2011 Sb. (zákon č. 250/2014 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o státní službě, účinný od 01.01.2015), kdy byl do § 7 zákona č. 262/2011 Sb. vložen odst. 8: „*Výkon působnosti Komise a její ostatní činnost odborně, organizačně, finančně a materiálně zabezpečuje Úřad vlády České republiky. Komise se pro tyto účely považuje za organizační jednotku Úřadu vlády České republiky.*“

⁴ Jedná se o spisy týkající se hlavní agendy Etické komise, tj. vyřizování odvolání proti rozhodnutím Ministerstva obrany o zamítnutí žádosti o udělení osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu dle § 6 odst. 3 zákona č. 262/2011 Sb.

Etická komise se stále potýká s vysokou skutkovou a právní složitostí případů. V roce 2018 zaměstnanci zařazení v sekretariátu za účelem přípravy jednání Etické komise prostudovali více než 100.000 stran spisového materiálu, tj. v průměru přibližně 1 300 stran na jeden spis. V této souvislosti Etická komise poukazuje na skutečnost, že ke složitosti posuzování jednotlivých případů přispívá i skutečnost, že od podzimu 2015 zpracovává Archiv bezpečnostních složek odborná stanoviska dle § 6 odst. 3 zákona č. 262/2011 Sb. v nové podobě, kdy bylo ustoupeno od podrobnější rešerše z archivních materiálů, a rešerše jsou zpracovávány formou odkazů na jednotlivé listiny z archivních materiálů.

Z 80 projednaných spisů Etická komise v 57 případech rozhodla podle § 90 odst. 5 správního řádu o zamítnutí odvolání účastníka řízení a potvrdila rozhodnutí Ministerstva obrany. Etická komise v 6 případech rozhodla podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu o zrušení rozhodnutí Ministerstva obrany a vrácení věci k novému projednání. Rovněž ve 2 případech bylo odvolací řízení zastaveno usnesením podle § 90 odst. 4 ve spojení s § 66 odst. 1 písm. f) správního řádu.

V roce 2018 Etická komise změnila podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu v 15 případech rozhodnutí Ministerstva obrany tak, že rozhodla o vydání osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu dle § 6 odst. 1 ve spojení s odst. 3 zákona č. 262/2011 Sb.

Proti rozhodnutí Etické komise byla v roce 2018 ve třech případech podána správní žaloba. V roce 2018 byly dvě žaloby proti rozhodnutí Etické komise Městským soudem v Praze zamítnuty. V současné době probíhá šest soudních řízení.

Etická komise	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	celkem
Počet jednání	9	11	14	13	14	14	11	86
Počet obdržených spisů	75	39	105	131	102	61	24	537
Projednáno Etickou komisí ČR	64	46	69	85	104	83	80	531
Meritorní rozhodnutí v právní moci	64	46	69	85	104	83	80	531
Rozhodnuto o udělení osvědčení	4	8	15	7	10	17	15	76
Z toho rozhodnuto o udělení postavení válečného veterána	0	0	1	0	1	1	0	3
Správní žaloba (z toho zamítnuta/zrušeno rozhodnutí Etické komise)	1 (1/0)	1 (1/0)	2 (2/0)	1 (1/0)	2 (0/0)	3 (1/0)	3 (1/0)	13 (7/0)

Etická komise v roce 2018 vyřídila rovněž jedno podání, které bylo z důvodu nepřislušnosti podle § 12 správního řádu usnesením postoupeno příslušným správním orgánům, a dále prostřednictvím sekretariátu odpovídala na podání či dotazy různých osob. Dále v jednom případě Etická komise projednávala žádost účastníka řízení o opatření proti nečinnosti dle § 80 a násl. správního řádu, která byla shledána důvodnou.

Etická komise vyřídila v roce 2018 celkem 4 podněty k zahájení přezkumného řízení ve smyslu § 94 odst. 1 správního řádu, přičemž u všech těchto případů neshledala Etická komise podmínky pro zahájení takového řízení.

V roce 2018 Etická komise rovněž vyřídila tři návrhy na obnovu řízení dle ust. § 100 odst. 2 správního řádu, přičemž všechny byly dle ust. § 100 odst. 6 správního řádu zamítnuty.

V návaznosti na některé případy, které řešila Etická komise na svých zasedáních, bylo do současné doby vypracováno 6 „obecných závěrů“, které jsou k dispozici na internetových stránkách Etické komise. Tyto závěry mají sloužit zejména k informování širší veřejnosti o rozhodovací praxi Etické komise, a to i v případech, u kterých Etická komise předpokládala, že by se mohly týkat většího okruhu žadatelů.

1. K důsledkům realizace usnesení vlády č. 135 ze dne 6. února 1958 a usnesení vlády č. 256 ze dne 14. března 1958
2. K novým skutečnostem a návrhům na provedení nových důkazů uváděných v odvolacím řízení
3. K pojmu veřejnost dle § 3 odst. 4 zákona č. 262/2011 Sb. ve vztahu k tzv. verbovce StB, která probíhala na služebně StB
4. K posuzování spolupráce se zahraniční zpravodajskou službou ve smyslu ust. § 3 odst. 1 zákona č. 262/2011 Sb.
5. K posuzování pracovní persekuce jako odboje či odporu proti komunismu ve smyslu zákona č. 262/2011 Sb.
6. K posouzení vstupu do Francouzské cizinecké legie jako odboje či odporu proti komunismu ve smyslu zákona č. 262/2011 Sb.

Slavnostní předání dekretů oceněným účastníkům

Pro osoby, resp. jejich pozůstalé, v jejichž případech Etická komise změnila rozhodnutí Ministerstva obrany tak, že udělila osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu dle zákona č. 262/2011 Sb. (dále též jako „osvědčení“), sekretariát připravil dvě slavnostní předávání pamětních dekretů a odznaků, která se uskutečnila 20. února 2018 a 20. listopadu 2018.

Dne 20. února 2018 bylo předáno osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu panu **Vladimíru Stehlíkovi**, panu **Janu Havlovi**, panu **MUDr. Václavu Brunovi** a panu **Josefu Stejskalovi**. In memoriam bylo předáno osvědčení panu **kpt. Karlu Šimkovi**.

Panu **Vladimíru Stehlíkovi**, nar. 1934, udělila Etická komise osvědčení za jeho dlouhodobou protikomunistickou činnost, která spočívala ve snaze o založení protikomunistické skupiny v roce 1954 a po jeho odsouzení znovu v roce 1956, dále ve styku s Juliem Karafou v roce 1956, v přesvědčení, že jde o agenta západní zpravodajské služby, v odcizení uranové rudy za účelem jejího dodání demokratickým zemím, v poskytnutí bytu pro schůzku bývalých členů a sympatizantů Československé strany socialistické v roce 1971, a taktéž v jeho účasti na několika dalších jejích setkáních, kde se vedly diskuse o politické, společenské a ekonomické situaci.

Panu **Janu Havlovi**, nar. 1928, udělila Etická komise osvědčení za opakované překročení státní hranice v roce 1949 z Bavorska do Československa, kde plnil úkoly zpravodajského charakteru obdržené od Ing. Jana Žemly, přičemž se mu podařilo splnit úkoly spočívající v založení zpravodajské skupiny a obstarání většího množství kartografického materiálu Československa. Při svém třetím přechodu byl nicméně zadržen bezpečnostními orgány Československa. Ve smyslu ust. § 5 zákona č. 262/2011 Sb. bylo panu Janu Havlovi přiznáno postavení válečného veterána.

Panu **MUDr. Václavu Brunovi**, nar. 1950, udělila Etická komise osvědčení za protikomunistickou činnost spočívající v šíření protikomunistických a demokratických názorů a informací, v soustavné veřejné kritice komunistického režimu v letech 1975 – 1980 a v poskytnutí Prohlášení Charty 77 k přečtení svým kolegům ze zaměstnání v lednu 1977.

Panu **kpt. Karlu Šimkovi**, nar. 1914, zemř. 1995, udělila Etická komise osvědčení za aktivní působení v protikomunistické odbojové skupině okolo Miloslava Jebavého označené „Praha-Žatec“ spočívající ve zprostředkování kontaktu protikomunistické skupiny na vojenskou posádku v Milovicích; skupina plánovala vojenský protikomunistický převrat, přičemž k tomuto získávala kontakty a napojovala se na jiné odbojové či vojenské skupiny.

Panu **Josefu Stejskalovi**, nar. 1926, udělila Etická komise osvědčení za jinak významnou protikomunistickou činnost spočívající v jeho dlouhodobých protikomunistických postojích zastávaných minimálně od roku 1950 a vyplývající především z jeho styku s agentem CIC Bohumilem Eliášem a z jeho nekonformního chování v průběhu výkonu trestu

Dne 20. listopadu 2018 bylo osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu předáno panu **MUDr. Jaroslavu Hanzelovi**, panu **Jaroslavu Douchovi**, panu **Otto Černému**, panu **Milanu Krampotovi**, paní **Marcele Zounkové**, paní **Ludmile Šeflové**, panu **Tomáši Kolodějovi**, panu **Tomáši Toulcovi**, panu **Otakaru Nigrinovi**, paní **Boženě Doudové** a panu **Ing. Miloslavu Fikartovi**. In memoriam bylo předáno osvědčení panu **Josefu Strachotovi**, panu **Ing. Jaroslavu Leibelovi** a panu **Kamilu Špačkovi**.

Panu **MUDr. Jaroslavu Hanzelovi**, nar. 1956, udělila Etická komise osvědčení za to, že se skrze pořádání besed v roce 1986 s panem Jaroslavem Foglarem a vydání a šíření knihy *Píseň úplňku* zasadil o šíření ideálů Junáka spjatého s demokratickým zřízením a dále svými filmovými snímky natočenými v roce 1989 propagoval svobodu slova, a za to, že v roce 1989 na území tehdejšího SSSR vystupoval v množství médií s informacemi o politických poměrech v Československu, o přítomnosti protikomunistického disentu a o jeho činnosti, o represivním působení státně-mocenských složek vůči tomuto hnutí, a dále v SSSR šířil své filmové snímky informující o situaci v Československu a inicioval přijetí rezoluce MADO dne 29.10.1989 v Čeljabinsku „K událostem v ČSSR z roku 1968 a k zatýkání a perzekucím představitelů čs. demokratického hnutí probíhající z ledna 1989.“

Panu **Jaroslavu Douchovi**, nar. 1957, udělila Etická komise osvědčení za to, že od roku 1979 do listopadu roku 1989 v Turnově rozšiřoval samizdatová periodika *Infoch*, *Vokno*, *Svědectví*, *Listy*, a od roku 1980 také samizdatové periodikum *VONS*.

Panu **Otto Černému**, nar. 1949, udělila Etická komise osvědčení pro jeho protikomunistickou publicistickou činnost spočívající v autorství článku popisujícího perzekuci politických vězňů v NPT Mírov, který vyšel v periodiku *Listy* v prosinci 1980, a ve skutečnosti spočívající v jeho působení na pozici redaktora od roku 1986 do konce

období nesvobody v periodiku Severské listy, kde též publikoval své články protikomunistického charakteru.

Panu **Milanu Krampotovi**, nar. 1955, udělila Etická komise osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu, neboť nejméně od července roku 1980 do července roku 1981 rozšiřoval v Rakousku, Maďarsku a Jugoslávii především mezi občany Československa turisticky pobývajících v těchto zemích exilová protikomunistická periodika Demokracie v exilu, Listy, Svědectví, Londýnské listy, Severské listy a Právo lidu, přičemž protikomunistické materiály zasílal i do Československa.

Paní **Marcele Zounkové**, nar. 1946, udělila Etická komise osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu, neboť v roce 1969 iniciovala vznik protikomunisticky zaměřených plakátů, přičemž se následně významně podílela na jejich vytvoření, vlastním vyhotovování a rozšiřování v Rotavě.

Paní **Ludmile Šeflové**, nar. 1934, udělila Etická komise osvědčení za protikomunistickou činnost vykonávanou v době od listopadu roku 1954 do dubna roku 1955 spočívající v poskytnutí především materiální pomoci panu Františku Slepíčkovi v přesvědčení, že se jedná o agenta zahraniční zpravodajské služby demokratického státu plnění zpravodajské úkoly na území Československa, a panu Bohumilu Kellerovi v přesvědčení, že je též protikomunisticky činný.

Panu **Tomáši Kolodějovi**, nar. 1941, udělila Etická komise osvědčení pro zastávání veřejných politických a společenských protikomunistických postojů, a to především od listopadu roku 1964 do března 1965, přičemž byl za tyto závažně postižen.

Panu **Tomáši Toulcovi**, nar. 1955, udělila Etická komise osvědčení za jeho dlouhodobou a soustavnou podporu obnovy demokracie a dodržování lidských práv a svobod v Československu v letech 1977 až 1979.

Panu **Otakaru Nigrinovi**, nar. 1927, udělila Etická komise osvědčení za aktivní působení v protikomunistické odbojové skupině okolo pana Josefa Doubravy; členové skupiny proti komunistickému režimu v Československu bojovali především shromažďováním zpravodajských informací, a to převážně v roce 1952.

Paní **Boženě Doudové**, nar. 1922, udělila Etická komise osvědčení pro protikomunistickou činnost spočívající v tom, že v roce 1949 přepsala na blánu k cyklostylu text obdržенý od pana Zdeňka Brádlera, jenž byl základem protikomunistického letáku, a následně vyradila panu Zdeňku Brádlerovi skutečnost, kterou se dozvěděla v rámci výkonu svého zaměstnání u Letecké vojenské akademie v Hradci Králové, že proti ppor. Josefu Měrkovi je vedeno trestní řízení z důvodu jeho protikomunistických výroků, se záměrem poskytnout mu tak pomoc.

Panu **Ing. Miloslavu Fikartovi**, nar. 1929, udělila Etická komise osvědčení za protikomunistickou činnost spočívající ve spolupráci s panem Borisem Volkem, vykonávajícímu v Československu protikomunistickou činnost v rámci skupiny „Bratrstvo“.

Panu **Josefu Strachotovi**, nar. 1905, zemř. 1959, udělila Etická komise osvědčení za veřejné protikomunistické postoje, kterými v obci Člunek v období od roku 1948 do roku 1950 projevoval odpor proti kolektivizaci venkova a zasazoval se o obranu nezadatelného práva vlastnit majetek a svobodně s ním nakládat, za což byl závažně postižen.

Panu **Ing. Jaroslavu Leibelovi**, nar. 1915, zemř. 1991, udělila Etická komise osvědčení za veřejné politické a společenské protikomunistické postoje zastávané

v letech 1950 až 1952, za něž byl závažně postižen, za podílení se v roce 1954 na zasílání dopisů s protikomunistickým obsahem Rádiu Svobodná Evropa, za projevování protikomunistických názorů ve výkonu trestu v období minimálně od roku 1957 do roku 1960 a za aktivní zapojení se v roce 1968 do zakládání K-231 v Praze 1.

Panu **Kamilu Špačkovi**, nar. 1929, zemř. 1987, udělila Etická komise osvědčení za aktivní působení v protikomunistické odbojové skupině „Troják“ napojené na významnou protikomunistickou skupinu „Hory hostýnské.“ Skupina „Troják“ především pomáhala ohroženým zatčením a rozšiřovala protikomunistické letáky.

Uvedených slavnostních předávání osvědčení se kromě členů Etické komise zúčastnili ministr kultury doc. Mgr. Antonín Staněk, Ph.D., senátoři Jiří Oberfalzer a PhDr. Tomáš Grulich, poslanec PhDr. Pavel Žáček Ph.D., Mgr. Tünde Barthová pověřená vedením Úřadu vlády České republiky, Ing. Petr Špirhanzl, státní tajemník Úřadu vlády České republiky, ředitelka Platformy evropské paměti a svědomí Neela Winkelmann, Ph.D., Mgr. Jerguš Sivoš, Ph.D., ředitel sekretariátu předsedy Správní rady Ústavu paměti národa, Mgr. Světlana Ptáčnicková, ředitelka Archivu bezpečnostních složek, plk. gšt. PhDr. Eduard Stehlík, Ph.D., MBA, předseda rady Ústavu pro studium totalitních režimů a zároveň ředitel Odboru pro válečné veterány Ministerstva obrany, představitelé Konfederace politických vězňů České republiky paní Vlasta Preislerová, pan František Šedivý a pan Leo Židek, dále PaedDr. Josef Velfl, ředitel Hornického muzea Příbram, autoři projektu Mene Tekel, Mgr. Jan Řeřicha a MgA. Daniela Řeřichová a též zástupci Ústavu pro studium totalitních režimů, Ministerstva vnitra.

Rozhodnuto o udělení osvědčení účastníka odboje a odporu proti komunismu bylo na sklonku roku 2018 také v případě pana **Romana Ryšavého** a pana **Bohumila Ulihracha**.

Spolupráce

V rámci své činnosti spolupracuje Etická komise a její sekretariát s Ministerstvem obrany (odborem pro válečné veterány), zejména v rámci koordinačních schůzek, dále s Archivem bezpečnostních složek a Ústavem pro studium totalitních režimů, Státními oblastními a okresními archivy a také s Ústavem paměti národa v Bratislavě. Jednání Etické komise se mohou účastnit předseda Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, ředitel Ústavu pro studium totalitních režimů a ředitel Archivu bezpečnostních složek nebo odborníci delegovaní těmito institucemi se souhlasem předsedy Etické komise.

Ostatní

Členové Etické komise se v roce 2018 rovněž zúčastnili pietních akcí k uctění památky obětí totalitních režimů a akcí souvisejících s významnými výročími.

Konkrétně se členové Etické komise dne **12. května 2018** zúčastnili pietního shromáždění k uctění památky obětí komunismu v areálu hřbitova u krematoria v Praze-Motole, pořádaného pod záštitou Konfederace politických vězňů České republiky.

Dne **26. června 2018** se členové Etické komise zúčastnili pod záštitou Sdružení bývalých politických vězňů ČR 1948 – 1989 pietního aktu obětí rudého teroru z let 1948 – 1989 na čestném pohřebišti politických vězňů na hřbitově v Praze 8 – Dáblicích.

Dne **27. června 2018** uctili členové Etické komise památku obětí na pietním aktu u Pomníku obětí komunismu na pražském Újezdě a na pietním shromáždění organizovaném pod záštitou Vazební věznice Praha-Pankrác a Konfederace politických

vězňů České republiky pořádaném k uctění památky JUDr. Milady Horákové a dalších obětí politických procesů komunistického režimu v areálu pankrácké vazební věznice v Praze.

Dne **17. listopadu 2018** si členové Etické komise jako pravidelně každý rok připomněli Den boje za svobodu a demokracii a uctili památku obětí totalitních režimů položením kytice u Památníku obětem komunismu v Praze na Újezdu. Při této příležitosti pronesl za účasti veřejnosti proslov člen Etické komise Mgr. Miloš Rejchrt.

Poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb.

Ve dvou případech vyřizoval sekretariát ve spolupráci s příslušnými útvary Úřadu vlády ČR žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, přičemž žádostem vyhověl a požadované informace dle § 4 zákona č. 106/1999 Sb. poskytl.

Počet podaných žádostí o informace: 2

Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 0

Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0

Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladu na své vlastní zaměstnance a nákladu na právní zastoupení: -

Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: -

Počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: Byla podána jedna stížnost, neboť dle podatele nebyla podána kompletní žádaná informace. Stížnost byla vyřešena v rámci autoremedury tak, že byla poskytnuta původně neposkytnutá informace.

Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: -

Finanční, materiální a personální zajištění Etické komise

Dle § 7 odst. 8 zákona č. 262/2011 Sb. výkon působnosti Etické komise „a její ostatní činnost odborně, organizačně, finančně a materiálně zabezpečuje Úřad vlády České republiky. Komise se pro tyto účely považuje za organizační jednotku Úřadu vlády České republiky. Členové Komise jsou za svou činnost odměňováni na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr.“

Finančně byla činnost Etické komise v letech 2012 až 2017 zajištěna na základě usnesení vlády České republiky o materiálním zabezpečení činnosti Etické komise č. 332 ze dne 9. května 2012. Od roku 2018 pak je již finanční zajištění Etické komise řešeno bez dalšího v rámci rozpočtové kapitoly Úřadu vlády České republiky.

Členové Etické komise nebyli od vzniku Etické komise dne 17.11.2011 do 31.07.2016 za svoji činnost nijak finančně honorováni. Dne 01.08.2016 vstoupila v účinnost novela zákona č. 262/2011 Sb. (zákon č. 195/2016 Sb.), na základě které byl doplněn § 7 odst. 8 tohoto zákona o následující větu: „Členové Komise jsou za svou

činnost odměňování na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr.“ Na základě uvedeného uzavřel Úřad vlády České republiky se členy Etické komise dohody o pracovní činnosti, přičemž odměna člena Etické komise činí 15.000,- Kč měsíčně, odměna předsedy Etické komise pak 17.000,- Kč měsíčně.

V roce 2018 se sekretariát vyjma vysokého množství spisové agendy potýkal rovněž s personální poddimenzovaností, kdy je výkon agendy dle zákona č. 262/2011 Sb. zajišťován již od poloviny roku 2017 čtyřmi zaměstnanci ve služebním poměru (vedoucím oddělení, právníkem, historikem a asistentkou). Tento stav se nepodařilo napravit ani výběrovými řízeními, kdy od roku 2017 neuspěl ve výběrovém řízení žádný kandidát. Důsledkem uvedeného pak byla nadměrná délka řízení v roce 2018, kdy za stávající personální situace objektivně nebylo možné dodržovat lhůty pro vydání rozhodnutí uvedené v § 71 správního řádu. V průběhu roku 2018 se však i přes tento stav dařilo snižovat délku Etickou komisí vedených řízení.

Novely zákona č. 262/2011 Sb.

V roce 2018 nevstoupily v účinnost žádné novely zákona č. 262/2011 Sb. Do mezirezortního připomínkového řízení pak vstoupil toliko jeden návrh novely uvedeného zákona, jehož cílem bylo upravit ukončení činnosti Etické komise k roku 2022, tento návrh však nepostoupil z mezirezortního připomínkového řízení dále a jeho projednávání tak bylo ukončeno.

Závěr

V roce 2018 Etická komise nadále plnila v celém rozsahu úkoly vyplývající jí ze zákona č. 262/2011 Sb., přičemž projednala značné množství spisů, které převýšilo spisový nápad. To se pak pozitivně projevilo především v konstantním zkracování délky řízení vedených Etickou komisí. Jak nicméně vyplynulo z jednání s Ministerstvem obrany, dochází přibližně od poloviny roku 2018 ke zvýšení počtu podaných žádostí o vydání osvědčení dle zákona č. 262/2011 Sb., přičemž se jedná o žádosti podané dle § 6 odst. 2 tohoto zákona, tedy o žádosti podané pozůstalými či právníckými osobami, jejichž předmětem činnosti je zkoumání historie, archivnictví, výchova, vzdělávání nebo ochrana lidských práv, anebo právníckými osobami sdružujícími účastníky odboje proti nacismu nebo odboje a odporu proti komunismu nebo bývalé politické vězně.

V této souvislosti Etická komise očekává, že dojde pravděpodobně již v průběhu roku 2019 v navýšení počtu odvolacích řízení.